

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér hová a lapszellemi részét illető közlemények küldendők.

...kat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István.

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Uj esztendő.

Néhány rövid nap és befejeződik az év. Néhány rövid nap és belépünk az új évbe, az új minden jóval biztató esztendőbe. Mint az életnek vándorútján egy-egy mértföldjelző karó, tűnik el az esztendő és lép elő a másik. Egy esztendő ismét eltűnt és ismét eljött az új. És ha visszapillantunk a múltra, ha visszatér lelkünk a múlt évre, akkor látjuk, hogy ma egy éve éppen így mondtuk: elmúlt az ó-év, jön az új minden jóval biztató esztendő.

A végtelen idők tengerébe egy csepp esett le ismét. Mi a magunk réges eszével nem látjuk a múlt végtelenségét, nem ismerjük a jövő határtalanságát. Mértföldjelzőt látunk, határdombot, melyre felállva előre pillantunk és visszanezünk.

Előre pillantva remélünk ismét. Pedig visszanezve láthatjuk, hogy reméltünk az eltűnt határdombon állva is és láthatjuk azt is, hogy e remé-

nyünk igen-igen kevés részében vált valóra. De azért tovább remélünk!

Az újév küszöbe előtt állva az egyetlen érzés, a mely arra készlet, hogy jó kedvvel, örömmel nyissuk meg az ajtót: a remény, a hit. A hit, a remény az, mely biztat, esalogat, bátorít, eltűnik egy pillanatra, majd felbukkan, elszalad a távolba, majd itt áll közelünkben.

És és az érzés közös mindenkinél. A családapá, ki gyermekei körében tréfás játék mellett várja az éjfélt eljöttét, — a szent pap, ki imáiba mélyedve könyörög a mindenek urához boldog új esztendőért az év első hajnaláig — a könnyű véru ifju, ki a vendéglő fényes tiszében látva az óra mutatóját a XII. számon, magasra emeli pezsgős poharát és vig társaságban ürti azt az újévre: mind, mind a hitnek, a reménynek rabja, hogy az újév új örömet fog hozni.

Pár nap múlva elérünk az ujesztendő ajtajához. Most néhány lépésre a küszöb előtt köszöntjük az elmúlt évet, hisszük, hogy vele elmúlnak régi gondjaink és reméljük, hogy az

ujév töltével talán kisebb teherrel fognak reánk nehezedni az eljövendő új gondok!

Sikkasztó aljegyző.

Szombaton, December 21-én nagy szenzációt keltő hír terejd el a városban, hogy Baán Zoltán községi aljegyző sikkasztott. A hír óriási meglepetést okozott minden körben, hol a fiatal hivatalnokot, mint kifogástalan uri embert ismerték.

A sikkasztások, melyeket a megtevélyedett ember elkövetett, mint a még folyamatban lévő vizsgálat kiderítette, még 1906 évi március havától kezdődnek és hűtlenül elkezelt összeg az eddigi nyomozások adatai szerint körülbelül 1500 koronát tesz ki.

A vármegyei pénzkezelési szabályok szerint pénzt felvenni csakis a pénztárnoknak szabad és csak a hibetelen módon hanyag és felületes ellenőrzés, a mely községi ügyvitelünket jellemzi, tette lehetővé, hogy az al-

TÁRCA.

Az én kedves Dienes bátyám.

(Pestmegyei história.)

Irta: ZLINSZKY ISTVÁN.

(Folytatás és vége.)

III.

Az öreg urnak sokfelé volt kisebb-nagyobb birtoka, de a dabasit ki véve, mind ki volt adva haszonbérbe. Onnan adta ki, mert úgy vélekedett, hogy az árendásnak is élnie kell, — de az ki volt kötve minden bérlőnél, hogy husvétra 1—2 bárányt kell adni a konyhára, de biz azokat soha sem vágatta le, ha nem fél nevelte. szaporította s évek folytán egy pár százra szaporodott fel a nyáj.

Dabason régebben, a kommassatio előtt az volt az uzus, hogy kukorica törés után az egész határ felszabadított, s minden birtokos nyája, esürhéje szabadon járhatta, legelhetette az egész határt. Az én jó Dienes bátyám bizony feleslegesnek tartotta a ju-

hászt, a kinek bért is kellett volna adni, — hanem a kocsissal, vagy a szolgálóval kihajtotta a nyáját a falu szélére, azután magukra hagyták, tovább legeltek, és éjszakára szépen haza ballagtak.

Egy este azonban hiába várták, a nyáj elmaradt, és még másnap este sem jöttek haza.

Harmadnap reggel rosz kedve volt az öreg urnak s alig fogadta vendégeit a kik mind a birkák iránt érdeklődtek, s kérdezős ködtek.

Jött D. Zsiga is, s az kérdi az öreg urtól:

Dienes bátyám eladta a birkáit?

Miért kérdi uram öcsém?

S gyanakodva néz a selmára, hogy ez talán tud valamit a nyájáról.

Hát csak azért kérdem, mert tegnap a hogy Pestre mentem, Sorohjar alatt láttam egy csapat birkát a Dienes bátyám szurok billegével megjegyezve hajtani.

Persze megdöbbsent az öreg ur, de azért egy lépést sem tett nyájának keresé-

sére, bizva talán birkáinak illem tudásában vagy becsület érzésében.

Kit háromnapig de hiába várta, akkor azonban megelégetve Dimenyese a tréfát megmondta, hogy a nyáját a ő juhásza, a szomszéd Hartján község határánál fogta fel, és most ott vannak az nyája közt.

Nagy kedve lett erre az öreg urnak, vendégeinek alig találta helyét, sőt a mi nagy kegy volt nála, előhozta a husz éves saját főzte kisüsti törköly pálinkáját, s minden vendéget kínálta, elmondva a törköly pálinka kiváló jóságát, régiségét és egyéb történetét.

IV.

A dinnyét úgy vetette az öreg ur mint más ember a buzát vagy rozsot, de termett is annyi dinnyéje, hogy a fél falut ellátta vele persze ajándékba. s a legjavát a szépasszonyos házakhoz juttatta, mert még idős korában is szerette a — szépet. Egyszer a veje, egyetlen leányának a szép barna Krisztinának férje Z. E. Tasról látogatóba

jegyző pénzt vegyen fel és abból sikkasszon.

A sikkasztásokat ugyanis úgy követte el az aljegyző, hogy a közkórházak az általuk ápolt betegek kezelési díjai behajtása végett megkeresik a járási főszolgabíró, a ki azután a községi előljáróságot keresi meg végrehajtás végett. Ugyanigy történik a kihágási büntetéspénzek behajtása is.

Ezen behajtások az első jegyzői ügyosztályba tartoznak, a melyben Baán Zoltán is dolgozott. Szabályszerint ő köteles lett volna az ügyet a községi végrehajtóknak kiadni és a végrehajtott feleket fizetés végett a községi pénztárhoz utalni. A községi pénztárnok azután atfutó bevételként felveszi az összeget és az első jegyző utalványozása alapján kiadja az illetékes helyre.

Ezen szabályszerű eljárás helyett Baán Zoltán maga vette fel a felektől a jelzett összegeket és azokat maga küldte el a megkereső hatóságoknak. Illetőleg csak részben küldte el, nagyrészt pedig elsikkasztotta. Mikor azután a megkereső kórház sürgette a behajtást, a sürgetések némelyikét elsikkasztotta, be se iktatta, — másrészt pedig azon választ adta, hogy a fél ellen a végrehajtás már foganatosítva, az árverés kitűzve lett, de még egyelőre a tartozás be nem hajtható, hanem csak később leáz hajtható, addig halasztást kér. Több ügyben 1907 december 3-ig kér halasztást, a miből arra következtetnek, hogy akkorra remélte visszatéríteni az elsikkasztott összegeket. Így halasztgatta az ügyeket oly esetekben, a melyekben már

rég beszédte a pénzt és elsikkasztotta s a melyekben egyáltalán nem foganatosított a végrehajtás.

A kórházakban azonban feltűnt a behajtások késedelmessége és miután a községi előljáróságot hiába sürgették, panaszt tettek a miniszteriumnál is. Egy ilyen sürgetés folytán nézték át most az ügy iratait s abból kitűnt, hogy nem felel meg a valóságnak Baán Zoltán átirata, mely szerint egyelőre az összeg be nem hajtható — sőt az már rég befizettetett.

Erre felhívta Salacz József első jegyző Baán Zoltánt a behajtott összegek kifizetésére, mire az nem volt képes, hanem benyújtotta állásáról lemondását és beismerte sikkasztásait. A csendőrség december 21-én letartóztatta és december 22-én hajnalban a gyulai törvéyszéki fogházba szállította.

A közkórházi és büntetéspénzek kivül a mulatsíók engedélyei után járó helyhatósági díjak és bélyegek címén szintén jogtalanul beszédett összegekből is sikkasztott. Azonkivül elsikkasztotta az országos Rákóczi-szobor bizottság megkeresése folytán a szoboralapra az előljáróság által gyűjtött összegeket is.

Lemondási kérvényét a december 23-án tartott képviselőtestület tárgyalta, mely azonban azt határozta, hogy döntés előtt tétessék vizsgálat tárgyává, nem-e terhel felelősség az ügyben. Most foganatosítja a vizsgálatot ez irányban dr. Wieland Sándor főszolgabíró, ki az összes feleket, ki az iratok szerint Baán Zoltán kezéhez valamit fizettek, kihallgatja. A hiány megállapítását végett

Székely Lajos járási számvevő az összes ügyiratokat 1905. április 18-tól amikor Baán hivatalát elfoglalta, melyekben pénzkezelés van, átvizsgálja. A vizsgálat eredménye a december 31-re összehívott képviselőtestület elé fogterjesztetni.

Érdekes, hogy a sikkasztó aljegyző asztalának fiókjában is találtak egy csomó iratot, melyeket a főjegyző asztaláról szedett el és azokat be se iktattatta. A sikkasztásokat kis összegekben successive követte el, úgy látszik, olyankor, mikor megvolt szorulva, mert a vizsgálat szerint többször vissza is pótolta az elsikkasztott összeget.

Még nem terjedt ki a nyomozó hatóságok figyelme az ügykezelés egy ágára, a melyben pedig leginkább lehetséges a sikkasztás. Ugyanis azon ápolási díjakat, melyek a feleken az előljáróság által vagyontalanságuk miatt be nem hajthatók, a közigazgatási bizottság javaslatára a belügyminiszter az országos betegápolási pótadó terhére a betegápolási alapból fizettetni ki. Lehetséges, hogy Baán Zoltán a felektől beszédte az ápolási díjat s azután felterjesztette az iratokat azzal, hogy a díjak behajthatatlanok. Célszerű volna, ha a járási főszolgabíró a belügyminiszteriumot megkeresné, hogy küldje le az összes iratokat, melyek az országos betegápolási alap terhére irt ápolási díjakra vonatkoznak, hogy azok átvizsgáltsanak, nem-e jelentett be az aljegyző hamis adatokat?

A sikkasztás által bekövetkezett kár törvény értelmében azon feleket terhelné, a kik fizetéseket teljesítettek Baán kezéhez. Mivel azonban ez által

járt az öreg urnál, s a többek között azt kérde tőle, hogy van-e elég dinnye magja?

Van egy kevés édes fiam. Az enyimet — mondja a veje, mind megette a télen az egér, hát legyen szives egy keveset adni. Sajnálom édes fiam — mondja az öreg — nem adhatok, mert magamnak is csak másfél véka van!

V.

A gyapjút, gabonáját mindig Karpeles Salamonnak adta el, másnak nem adta volna, mégha többet adott volna is érte Karpeles, — kit a vidéken csak Vastag Salamonnak neveztek, mert igen potrohos kövér ember volt s megkülönböztetésül is a falunkban levő Strasser Salamontól, a hit meg kiesiny voltánál fogva Kis Salamonnak hittak.

Ez a Karpeles — kinek fiait már mint Karsaiak jelentékeny szerepet vittek a közélet terén is, sőt Berezi az én egykori jópajtásom a Borszem Jankó Toljas Dániel leveleit is irta. — Az öreg Dabason kezdte vagyonát gyűjteni, ahol kis fűszeres boltja volt, de ő maga nagyobb üzletekkel s különösen gabona és gyapju ke eskedéssel foglalkozott, a bolti üzletet pedig feleség s egyik másik felnőtt leánya látta el Karpeles

az egész környék „házi zsidója volt“, minden ember csak vele kötött üzletet, mert becsületessége, szótartása közismert volt, — de látta is hasznát, s megmutatta, hogy becsületes uton szorgalom és életre valósággal is lehet boldogulni. Saját bevallása szerint két. mond két pengő frral kezdte meg mint 10 esztendőes gyerek az üzletet, s mikor 1850-ben Budapestre felköltözött mint egy 6—700 ezer forint felett rendelkezett, s csak hamar, mikor a herceg Eszterházy birtokának egy része eladóvá lett, abból ő is sok ezer holdat vett meg.

Erre csak azért teszem ki ilyen részletességgel, hogy bemutattam, minő viszony volt ott és akkor a földes urak és kereskedő között.

Egyszer — ha jól emlékszem 1858-ban történt, — odahaza voltam Dabason s a velünk szemben levő gyógyszerárban beszélgettünk ott volt Dienes bátyám is. Egyszer kitekint az üveg ajtón s meglátja arra menni Karpelesz.

Ni ni! Nem Vastag Salamon az ott?

De igen — mondjuk, erre az öreg ur kiszalad s rá kiabál az akkor már sokszoros miliomos Karpeleszre.

Hallod-e Salamon, gyere csak ide!

Salamon örömmel biceg vissza nagy potrohával s nagy reverentiával kérde:

„Mit parancsol a tekintetes ur?“

Hát hallod csak azt akarom mondani, hogy a gyapjumat aztán meg vedd ám mert másnak nem adom!

Persze, hogy Salamon biztosította, hogy ezt a szerencsét másnak nem hajlandó át engedni.

Pedig ő már ez időben nem foglalkozott efféle apró-csepeő üzletekkel, de megvette mással a saját nevére, s az öreg ur megvolt nyugtatva, sőt eldicsekedett vele, hogy ő még most is üzleti összeköttetésben van a milliomos Salamonnal!

Hol vagytok ti régi emberek, földes urak és kereskedők?! Eltűntetek ti is a jó időkkel! Ma már az az igazi vitus, ha egyik fél a másikat jól betudja csapni!

igen sokan, kik teljes jóhiszeműséggel jártak el, újra volnának kénytelenek fizetni, a képviselőtestület valószínűleg méltányosságból a község vagyonából fizeti meg a kárt, fenntartván a kártérítési jogot azon tisztviselők ellen, a kiknek esetleges hanyagsága és mulasztása a sikkasztást lehetővé tette. Baán Zoltán ingóságaira a biztosítási végrehajtást már december 22-én foganatosította a községi előjáróság.

Képviselőtestületi közgyűlés.

A héten csak kijutott városatyáinknak a gyűlésekből. Két közgyűlést tartottak a múlt héten, a harmadik meg holnaputánra már összehivatott. Az első közgyűlésen szóba jött a Baán Zoltán esete is, az erre vonatkozó határozatot azonban külön ismertetjük.

Hétfőn, december 23-án rendkívüli közgyűlésre gyűltek össze a község képviselői. Valami különös nagy fontosságú tárgy nem volt felvéve a tárgysorozaton, de mindazonáltal elég élénk érdeklődés mutatkozott a gyűlés iránt. A jelentősebb határozatokat a következőkben ismertetjük:

A gyámpéztári vizsgálatokhoz 1908. évre Veles Györgyöt küldték ki. Weiczner Gábor záróra meghosszabbítás iránti kérvényét pártolólágg terjesztették a főszolgabíró elé. — Popják György új téglagyára részére 10 évi adómentességet kért, mely kérelmével azonban elutasították, mert gyára nem tartozik azon iparvállalatok közé, melyek részére a törvény e jogot biztosítja.

Kobak József a gőzfürdő bérlője panaszolta el kérvényében sanyaru helyzetét és kérte, hogy a mostani 2185 kor. évi bért szállítsák le 1000 koronára. A közgyűlés bizottságot küldött ki az ügy tanulmányozására és az adatok megvizsgálására.

Az 1908 évi költségvetés késedelmes előterjesztése miatt tudvalevőleg vizsgálat tétetett folyamatba, amelynek iratait most a belügyminiszterhez előterjeszti a képviselőtestület, hogy az alapítsa meg, ki a hibás a késedelemben.

A rendőrségnek csendőrséggel való felcserélése tárgyában elfogadták a bizottságnak lapunkban már ismertetett javastatát, valamint elfogadták a kiküldött bizottság javaslatát a katolikus templom körüli sétány vitás tulajdonjoga tárgyában, melynek értelmében mielőtt a törlési pert a római katolikus egyház ellen folyamatba tennék, megkísértik a telekkönyvi hatósághoz intézett kiigazítási kérvénnyel az ügy rendbehozatalát.

A főszolgabíró és alispán átiratainak tudomásul vétele után berekesztette a gyűlés.

December 27-én a járási főszolgabíró elnöklete alatt megalakult az új képviselőtestület, a mely tudvalevőleg csekély változással ugyanazon tagokból áll, mint a régi.

A főszolgabíró rövid megnyitó szavai után megejtették az új előjárók jelölését, — állásonként szavézva a kérdésben. A szavazás eredményeképpen a következő névsor ment keresztül, a melyben felvettek közül választja majd a nép a jövő hónap negyedikén az új előjárókat:

Törvénybíró: Roszik Mihály, id. Melis Pál, ifj. Sonkoly Márton.

Gazda: id. Melis Pál, Roszik Mihály, Demcsák Mihály.

I. esküdt: Boros György, Liffa Sámuel és Melis György (91. hsz.)

II. esküdt: Demcsák Mihály, Sonkoly Márton (I. ker. 311.) és Lestyan Mihály (I. ker. 346.)

III. esküdt: Franko Pál, Karsai György és Rágyanszki István.

IV. esküdt: Sárkány András, Viszok András Melis Pál (csabaesödi).

V. esküdt: Pecsénya Pál, Gerhát György és Gyuris István.

VI. esküdt: Takács Márton, Boros Pál és Kreisz Lajos.

VII. esküdt: Chugyik Mihály, Trnyik János és Holub István.

VIII. esküdt: Szebegynszki János Simkovic Mihály és Balczó István.

Főpénztárnok: Uhljár Pál, Pribelszky Pál, Konyecsnyí János,

Adószedő pénztárnok: Kántor Sámuel, Czibulya János és Pribelszki Pál.

Közigyám: Hrivnák Dani, Czibulya János és Kántor Sámuel.

Iparkiállítás.

Az iparesarnok f. hó 26-án délelőtt srép és lélekemelő ünnepélynek volt színhelye; a szarvasi iparvédő egyesületnek minden szép és nemesért lelkesülő nő tagjai által rendezett iparkiállítás megnyitó ünnepélye folyt ott le. A kiállítás védőasszonya gróf Bolza Pálné fél 12 órakor megérkezvén, a rendezőség gyönyörű csokorral fogadta s Haviár Dani orsz. képviselő, a kiállítás díszelnöke szívélyes és meleg szavakkal üdvözölte, megköszönvén, hogy a védnökséget elfogadta; majd pedig tartalmas beszédében méltatta a jelen volt nagyszámu előkelő közönség előtt jelentőségét a kiállításnak, mely tartalmasságával hű képét adja a szarvasi házi iparnak

A nagyhatású beszéd után Ömél-

tósága gróf Bolza Pálné bemutattatta magának a rendezőséget, s rövid cerle után a kiállított tárgyakat nagy figyelemmel nézte végig; majd pedig legnagyobb elismeréseinek és tetszésének adva kifejezést, 12 órakor a kiállításról eltávozott.

A kiállítás valóban úgy tartalmasságával, változatosságával, mint izléses elrendezésével meglepőleg hat a szemlélőre. Több mint 200 kiállító körülbelül 1500 drb tárgyával igyekszik tájékoztatni a figyelmes szemlélőt Szarvas város ipari fejlettségéről. Legnagyobb számmal van képviselve a házi ipar, különösen a szöttes-félék, a kalotaszegi varrottások és tüfestések.

Helyszüke miatt most nem ismerethetjük részletesen a kiállított tárgyak csoportjait, melyeket még mindig nagy érdeklődéssel nézeget a község lakosságának minden rétegéből nagy számban jelentkező közönség. A kiállítás külföldben ma fog berekesztetni.

UJDONSAGOK

— **A vármegye közgyűlése.** A törvényhatóság december 21-én tartott közgyűlésén nem tulságosan nagy érdeklődés mellett gyors ütemben tárgyalattak le a vármegye folyó ügyei. A közgyűlésen Ambrus Sándor elnökölt, aki bejelentette, hogy a főispán 28-án érkezik meg a déli fél 2 óras vonattal; egyben felhívta a főszolgabírókat, hogy az egyes állomásokon a főispánt fogadják. Legnevezetesebb tárgy a körösladányi főjegyzőválasztás ellen benyújtott felebbezés volt, amely nagyszabású vitát provokált. Az állandó választmány javaslata az volt, hogy a fellebbezés elutasításával a választás érvényre emeltessék, miután a körül törvénytelenység nem merült fel. E javaslat ellen elsőnek Tóth József körösladányi lelkész, az egyik felebbező szólalt fel, három szempontból bírálva a választás érvénytelenségét. Szerinte az meg-simmisítendő, mert a főbírónak nem lett volna szabad új pályázatot, hanem csak új választás kiírni, mert a főbíró a Btkv. 178. §-ának felolvasásával a választókat terrorizálta; s végül mert a jegyzőkönyv hitelesítése csak a közgyűlés után 19 napra ment végbe. Ezután Simonka György dr. szólott az állandó választmány javaslata mellett, sorba eáfolván Tóth József érveit. Majd maga Csánky Jenő szeghalmi főbíró emelt szót a választás helyes voltának igazolására. Felszólaltak még: Ladics László dr. az állandó választmány javaslata mellett Fábry Károly az ellen, továbbá Bikády Antal és Körber Tivadar. Az után a közgyűlés 33 szóval 8 ellen elfogadta a javaslatot s így helybenhagyta a választást.

— **Választások hete.** E hét valósággyal választások hetének nevezhető, Holnap december 30-án a Gyulán tartandó rendkívüli törvényhatósági közgyűlésen választják az összes megyei

tisztviselőket. A szarvasi járási tisztviselők állására csupán a jelenlegi tisztviselők pályáztak, a kik tehát egyhangulag fognak választani. — December 31-én Szarvas község képviselőtestületének ülésén választják a községi segéd és kezelőszemélyzet tagjait. — Január 4-én választja a népösszesége az előjáróságot és a községi bírót. Az előjárók jelölését külön cikkben közöljük, bírónak a főszolgabíró Valkovszky Mihályt, Kovács Jánost és Szrnka J. Jánost jelölte.

— Főispánfogadás. Tegnap érkezett meg Békésmegyében Döry Pál az új főispán, kit ma installálnak Gyulán. Mezőrurumon több szarvasi törvényhatósági bizottsági tag élén dr. Wieland Sándor szarvasi főszolgabíró, a szarvasi függetlenségi és 48-as párt nevében pedig dr. Haviár Gyula ügyvéd üdvözölte. A főispán rövid válasza után többen vele együtt utaztak tovább Gyulára.

— **A Szarvasi-Leányegyesület** az alapszabályokban kitűzött nemes feladatnak óhajtott eleget tenni jótékonytárgyakat gyűjteni, azért folyó évben is, a karácsony ünnepek előtt, 7 iskolás gyermeket teljesen felruházott 5-nek pedig ruhát adományozott. A vezetőség.

— **Egy végkielégítés története.** Vicián Mátyás a szarvasi járásnak gyökérnöke, állandó betegeskedésére való hivatkozással, végkielégítést kért a megyétől. A nyugdíj választmány megvizsgálta Viciánt s az orvosi vizsgálat igazolta is a munka képtelenség fenforgását. Vicián állapotában azonban később javulás állott be s így a törvényhatóság nem döntött még a végkielégítés ügyében, hanem utasította a megyei főorvost, hogy a betegeskedő irnokot még egyszer vizsgálja meg.

— **Eső után köpönyeg** nem sokat ér, de sokszor használ, — ha újabb eső jön. Így használhat esetleg dr. Wieland Sándor főszolgabíró rendelete is ki most szigorúan figyelmeztette a járáshoz tartozó községeket, hogy pénzt felvenni csupán a pénztárnokoknak szabad és fegyelmi büntetés terhe alatt tiltja meg, hogy bármely községi tisztviselő — a pénztárokon kívül — pénzt felvegyen vagy kezeljen.

— **Jutalmazott tanítók.** Az ág. hitv. ev. egyházközség legutóbb tartott tanácsülésén Soholtz Gyula ig. lelkész bejelentette, hogy Ridegh János tanító az iparos ifjuság önképző körében elhelyezett népkönyvtár kezeléséért az országos könyvtári bizottságtól 100 korona jutalomdíjat, Csernák János pedig a szerény fizetésű s családos tanítók segélyezésére alapított Zsedényi ösztöndíjből 200 koronát kapott.

— **Eljegyzés.** Holéczy Gusztáv helybeli nagykereskedő leányát Iduskát eljegyezte szenttamási Fekete János Budapestről.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik a f. hó 21-én rendezett pikniken felülfizettek hálás köszönetet mond az izr. négyelet vigalmi bizottsága. Felülfizettek: Schreyer József (Békés-Csaba) 20 k., Dr. Goldberger Ödön (Csurgó) 15 k., Trebits Miksa (Bpest), Dr. Lengyel Sándor, Dr. Gláznér Adolf, Kepbich Béla, Waldner Ignác, N. N., Dr. Takács Gusztáv 10—10 k., Dr. Mázor Elemér, Dr. Gerő Oszkár 7—7 k., Gellman Antal (Csabacsüd), Simko Gyula 6—6 k., Biró Zsigmond, Sámuel Adolf, Kollár Lajos, Dr. Borsodi József, Weinberger Fanny, Kalmár Ignác, Grim Jakac, Dr. Mikolay István, Stern Miksa, Ponyiczky Máté, Scholez Gyula, Weiner Gábor, Dr. Reismann Adolf, Dr. Déry Henrik, Robitsek Soma, Grim Mór, Wolf Gyula, Fényes Nándor, Haviár Dániel, Kerényi Vilmos, Dr. Fisbein Soma, Krausz Sándor, Mérei Miksáné, Grün Jenő, Deutsch Ármín, Kovács Béla (Szolnok), Dr. Szemző Gyula, Wigner Lajos, Szöllösy Miksa, Szöllösy Béla, Forsner Ferenc, Percel János, Krebsz Zoltán 5-5 koronát, özv. dr. Fuksz Edéné, Lusztig Miksa, 4—4 k., Ponyiczky Györgyné Róth Sándor (Jolsva), Schreiber Lipót, Dr. Fuksz Béla, Jeszenszky Frigyes, Pap István, Ponyicsky Aljos, 3—3 k., Pap Ernő, Dr. Wieland Sándor, Lövy Sándor, Pollák Béla, Dr. Robitsek Jenő, Vadász Ferenc, Deutsch Leo, Grosz Frigyes, Garay Adolf, Trstyánszky Károly, Braun Márton, Szöllösi Márton, Klein Mór, Garay Frigyes, Dr. Fisbein Aladár, Harmati János, Goldberger Ignác 2—2 k., Scheiner József, Grünwald Bertalan, Dr. Fehér M. (Szolnok), Rigó Nándor, Harmat Pál, Scheiner Bernát, Deutsch Jenő, Buk Adolf, Brózik Károly, Ungár János 1—1 koronát.

— **A Szarvasi Leányegyesület** 1908 évi január hó 5-én, d. u. 3 órakor az állami polgári leányiskola tornatermében előadó gyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Felolvasás. Moravesik Margit k. a. 2. Zongorán játszik Gaál Istvánné urnó. 3. Szaval Brachna Erzsike k. a. 4. Lengyel Ilonka k. a. zongora kísérete mellett énekel Mérei Oszkár ur.

— **Halálozás.** A napokban hunyt el Kondoroson Bella Erzsé, Bella Imre egykori Geiszt Gáspár uradalmi kasznárnak régóta betegeskedett hajadon leánya. Elhunyt Gyulán a megyei sanatoriumban történt, honnét Kondorosra hozta a rokonság eltemetésre.

— **Polgári olvasóköri gyűlés.** Kondoroson a polg. olv. kör ma vasárnap tartja tisztújító közgyűlését. Előköké:

Fekete Kálmán. Alelnöke: Fülöpp József, Czirbusz Endre, ifj. Nagy Sándor jelöltettek. Választmányi elnökke: Keviczky László.

— **Előjárók jelölése** volt Kondoroson a múlt szombaton. Miután azonban a képviselőtestület a mostani előjárókat jelölte ellenjelöltek nélkül, bár ezt a járási szolgabíró ellenezte — ezen jelöltek lemondtak a béke érdekében — s így újabb jelölés történe.

— **Tanítóegyesületi közgyűlés.** A szarvasi helyi tanítóegyesület 1908. jan. 6-án délelőtt 10 órakor az ipariskolában közgyűlést tart, melynek tárgya a pénztár, könyvtár s az egyesületi életre vonatkozó elnöki jelentés és tisztújítás.

— **Kaszinói könyvtár.** A társulati kaszinó könyvtárnoka ezúton kéri fel mindazon tagokat, akiknél régebb idő óta vannak könyvtári könyvek, hogy azokat mielőbb beszámazzatni sziveskedjenek.

— **Ovodák megnyitása.** A kanyaró járvány miatt bezárt ovodák alispáni intézkedéssel dec. 27-én megnyitattak.

— **Koronás birságok.** Több mint nyolcezszáz tanköteles nem iratkozott be szeptemberben az iskolába s azok szülei most mind koronás birsággal sújtatnak mulasztók gyanánt, a mi miatt persze nagy a zugolódás és elégedetlenség. Az iskoláztatás körül minden esetre kívánatos és szükséges is a lehető legnagyobb szigor és pontosság csak azután minden fokon be legyen tartva és végrehajtva, A kirótt birság század része sem lesz behajtván, nem is cselje ez a törvényes intézkedésnek. De megtehető volna menteni a sok felesleges irást, kézbesítést és a legtöbb esetben már teljesen felesleges zaklatást, ha a benemiratkozott tankötelesek a törvényes intézkedésnek megfelelően szeptember hó első felében iratnak össze, szüleik vagy gondozóik megintetnek és a birságozásra való figyelmeztetéssel azoknak 3—8 nap alatti beiratása utasítatnak s ha ez eredménytelen maradt volna, akkor van helye a fokozatos birságozás alkalmazásának. Mind ennek azonban szeptemberben és nem decemberben kellene történni. Ideje volna, ha az illetékes körök az iskoláztatás ügyét külön erőre bíznák és nem volna beosztva a nélkül is a legtöbb munkával jegyzői irodának.

— **Gondnok választás.** A helybeli ág. hitv. ev. egyházközség mai napon tartja gondnokválasztó közgyűlését az ó templomban. Az egyháztanács ezen állásra első helyen egyhangulag a mostani gondnokot, Csicsely Jánost jelölte, aki mellett id. Melis Mátyás 33, Krajcsovic János 27, Kántor Soma 19, Veles György 12, Povázsai János 7 szavazatot kaptak. A választás Csicsely János, id. Melis Mátyás és Krajcsovic János között történik s valószínű hogy újból Csicsely János lesz megválasztva, aki évek hosszú sora óta nagy lelkiismeretességgel közmegelegetéssel gondozza az egyházközség vagyontát.

— **Portómentesség.** Az ág. hitv. ev. egyháztanács illetékes helyen kérelmet nyújtott be aziránt hogy a külső iskolákban működő tanítók részére hivatalos ügyben való levelezéshez adassék meg a portómentesség a városon kívüli s iskolájukhoz legközelebb eső posta vagy vasuti állomásról.

— **Temetők körülkerítése.** A temetőkben előforduló károokra való tekintettel a helybeli ág. hitv. ev. egyháztanácsa felekezeti temetőit körül kerített maktura sövényvel, és a temetőkön való keresztüljárás ellenőrzés céljából csak egy helyen engedték meg.

— **Kamatláb emelés.** Az ág. hitv. ev. egyháztanácsa az egyházközösségnek kölcsönre kiadott tőkéi után a kamatlábat 6-ról 7-re illetve 7-ről 8-ra emelte újévtől kezdődőleg.

— **Sirnyítások.** Panasz emeltetett a sirások ellen, hogy a régi sírokat hatósági engedély nélkül felnyitják. Az ág. hitv. ev. egyházközösség tanácsa figyelmeztette a sirásokat, hogy azt illetékes hatóságnak írásos engedélye nélkül ne tegyék.

CSARNOK Az izraelita nőegylet piknikje.

Nem is képzelik, tisztelt olvasóim milyen nehéz munka piknikről referátát írni. Ha tölem függene, soha sem engedélyeznék pikniket. Most is, karácsony szent napján, már egy órája rágom a toll szárát, — a mi pedig annál kellemetlenebb, mert a tollam szára pirosra van festve és már egész piros bajusz képződött a szájam mellé — de nem tudok mit írni róla. Máskor, ha mulatságot rendeznek, rendszeren van hangverseny, a hol énekelnek, szavalnak, zongoráznak és csak azután táncolnak. A referátában azután hűségesen le lehet írni, hogy A. ur úgy énekelt, mint Caruso és hogy B. kisasszony úgy zongorázott, hogy ha azt Omphes hallotta volna, megpukkadt volna az irigységtől.

De hát mit csinálnak egy pikniken? Táncolnak és esznek. Esznek és táncolnak. Punctum. Ez az egész program. Hogy lehessen ebből legalább másfél hasábra valót kiserkeszteni, hogy a rendezőség szépséges tagjai meg ne haragudjanak azért, mert röviden végeztünk a mulatságunkkal?

Hiszen irtam én már referátát a leglehettebb témákról, — mint e lapok türelmes papiroza és még türelmesebb olvasói igazolhatják. Irtam én már referátát kócsagtollas kalapról, álmokönyvről, meg a jó Isten a megmondhatója, mi mindenféléről. De mindezekben volt valami költői, vagy leg-

alább lehetett belekeverni valami költőt, a hogy a diós nudliba belekeverik a baracklekvárt.

A táncban még csak lehet valami költészetet találni, ha az ember nagyon erőlteti. Le lehetne írni, miképen lejtették a bostont és valcert, miképen suhantak végig a sima parketten a párok, hogy forogtak jobbra-balra együtt és külön-külön ki-ki a maga tengelye körül, hogy szöktek az ifjak a négyes elől és hogy hozták vissza őket frakkjuk szárnyánál és smokingjuk gallérjánál fogva a gondos rendező nők, míg mindenki megtalálta a párját. De ezzel még se nem lehet megtölteni másfél hasábot!

A másik lényeges része a pikniknek, a mely nélkül, — hogy tudományos meghatározással éljek — nem az, a mi: az evés. De hát ebbe már semmiképpen sem lehet költészetet beleerőszakolni. Nincs az a poétája az Uristennek, a ki költészetet tud belekeverni abba, hogy, hogy ették végig egy tányérból a tartár mártásos halat, a füstölt marhanyelvet és a gesztenyepirét, hogyan vadásztak egy-egy vajas pogácsa, vagy egy szép alma után. Mindez nagyon érekefeszítő látvány a helyszínén, de semmiképpen sem költői.

Az egyetlen költői momentum a pikniken: e belépti díjak fizetése és felülfizetése. Akkor tudniillik mindenki a legszebb költészetet, a pénzköltészetet gyakorolja. [A mint a pénztárnál láttam, ezen költészet meglehetősen nagy foku volt, úgy hogy annak leírásával meg lehetne tölteni azt a bizonyos másfél hasábot, De fájdalom, ezt a gyönyörű irodalmi témát elszedi előlem a tisztelt rendezőség, a mely szépen közlést teszi a felülfizetők névsorát, sőt néhány tételnél nem írja ki a fizető nevét sem, hanem oda írja N. N. vagy X. Y. és így alkalmat ad mindenkinek, ki nincs benn a névsorban, annak elmondhatására, hogy ő az az N. N. vagy X. Y., aki felülfizetett.

Egy szó, mint száz, nem tudok témát találni. Ott voltam a nagyteremben már esti 8 órakor, az első között gyönyörködtem az új fényes acetylén világításban, hűségesen végignézttem, hogy telt meg szépen a bálterem a rózsaszín és fehérruhás hölgyekkel és fekete ruhás férfikkal, láttam, hogy jól mulattak, ott voltam végig, hajnali öt óra után volt már, a mikor vége lett a táncnak, jóformán azt is megvártam, míg a termet 'kiszöptették' — de témát hiába kerestem nem találtam. —

De úgy nézem már a dolgot, hogy az itt összehordottakból megtelik a másfél hasáb, sőt talán ha a szedő jó sok „durchschusst“ használ, lesz két

hasáb is! No hát így a dolog rendben van, nyugalomban tehetem elkinzott tollszáramat és befejezhetem referátámat.

Referens.

Előfizetési felhívás.

A jövő számmal új évfolyamot kezdünk, Ezen alkalomból ismét a közönség elé lépünk azon kérelemmel, hogy lapunkat előfizetésével pártolja! Programmunk az a mi eddig volt: a közérdek szolgálata mindenben.

Lapunk előfizetési díja;

Egész évre 8 korona.

Fél évre 4 korona.

Negyedévre 2 korona.

A lapot helyben házhoz hordatjuk, vidékre póstán küldjük.

SZARVASI LAPOK
szerkesztősége és kiadóhivatala

Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla.
Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula.
Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Nyilt-tér.

Lapunk olvasóinak és munkatársainak

boldog újévet kívánunk.

Lakatos műhely

és egy garnitúra cséplőgép teljes felszereléssel eladó.

Bagiayi József

II. tized 212.

4130 — 1907 tkv. szám.

Árverési hirdetés kivonat.

A szarvasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a Szarvasi ipari hitel és árucsernok szövetkezet végrehajthatónak és Weinstein Ignác csatlakozott végrehajthatónak Medvegy János végrehajtást szenvedett elleni 50 k. és 173 K. 60 fillér tökekövetelése és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (a szarvasi kir. járásbiróság) területén levő Szarvas község határában fekvő a Szarvasi 2844 sz. tjkvben az A. lapon foglalt közös birtokból a B. 3283 sorsz. a. Medvegy János tulajdonául bejegyzett 2749 $\frac{1}{2}$ —1600 hold és a B. 8537 sorsz. a. ugyanennek tulajdonául bejegyzett 2749 $\frac{1}{2}$ —1600 hold ingatlan illetőségeire együttesen az árverést 1785 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908 évi február hó 25-ik napján d. e. 9 órakor e kir. jbiroság mint tkvi hatóság árverési helyiségében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiközlött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Szarvas, 1907. évi dec. hó 16.

GAÁL, kir. albiró.

Lakodalmakra edényeket kölcsönzök.

Van szerencsém a n. érdemű vevő közönséget tisztelttel értesíteni, hogy raktáromat dusan felszereltem a legújabb modellű függő és asztali **lámpákkal**. Miután a Magyar Fém és Lámpagyár kizárólagos raktárát sikerült megnyernem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy **olesó áron** árusíthatom azokat.

Továbbá raktáramat fölszereltem China ezüst disztárgyakkal rendkívül **olesó** árak mellett.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat mindenféle üveg, porcelán, majolika, edények és disztárgyakban.

Állandóan raktárt tartok tükrök, hajlitott faszékek, vas mosdók és összeecsukható **vaságyakból**.

Képek keretezéséhez a legújabb keretből óriási nagy választék. A n. érdemű közönség b. pártfogását kérve maradok alázatos tisztelettel

GROSS SÁNDOR.

Lakodalmakra edényeket kölcsönzök.

KIADÓ lakás.

Dr Ponyiczky Elek orvosnál Szarvason I. ker. Beliczei ut 7 szám alatt három szobás kertre nyíló teljesen renovált udvari lakás megfelelő mellékhelyiségekkel több évre is azonnal kiadó,

Bővebb tájékoztatást nyújt a kiadóhivatal.

**Uj zenemüvek!
Uj szerzőtől!**

1. „Elvira“ keringő:

Zongorára 60 fill.
Cimbalomra 60 fill.
Hegedűre 20 fill.

2. „Mariska“ csárdás:

Zongorára 20 fill.
Cimbalomra 20 fill.
Hegedűre 10 fill.

Kapható a szerzőnél:

Vajday Ilona

cimbalomtanítónőnél SZARVASON.

3—3

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés és rekedtség
és elnyájkásodás ellen gyors
és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

É L J E N!

Egger-mellpasztillája
csakhamar meggyógyított!

Kapható Szarvason:

Papp Ernő
Burger Frigyes
Bugyis Andor gyógyszertárakban
Trstyánszky Károly és neje.

11—26

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakioszeinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen díszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi eseményszámba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb diszmunkák nem igen jelenek meg. S a Pesti Napló az 5 albumait ajándékol adja az előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1907. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló diszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje különbözött az előzőnél, pedig az előző kötetek is egytől-egyig remek diszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándék-könyve

PETŐFI ALBUM

Javairók fogják megírni a könyv fejezeteit. Tudósok és költők, esztétikusok és szépirodalmi alkdtjék meg bennük Petőfi képét. S a képzőművészet remekelve ábrázolja benne a nagy költő emlékét. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a szokosodrosító művészet egész sor több-színnyomású képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. A könyv bekötését a magyar iparművészet első rangú mesterére bízzák.

Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több színnyomású képen fog remekelni. E díszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet első rangú mesterére bízzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan diszű ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, a ki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve, a ki karácsonyig legalább egy félévét díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél-és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld a módzatokra vonatkozólag a

Pesti Napló kiadóhivatala Budapest, Andrássy-ut 27. szám.

Előfizetési ár: Egy évre 28 k., félévre 14 k., negyedévre 7 k., egy hóra 2 k. 40 fillér

Mutatvány számot szivesen küldünk.

